NGS bidrar i klimadugnaden

Jordbruket og staten har inngått en avtale om å redusere klimagassutslippene fra jordbruket, og landbrukets klimaplan satser hardt på klimavennlig föring og avl for å få ned utslippene. Hele landbruket må bidra i klimadugnaden, inkludert NSG.

Av: Thor Blechkedt, avtaleansvarlig i Norsk Sau og Geit

Jeg er bekymret over den globale oppvarmingen. Det er enkelt å se at menneskeskapte klimagassutslippet har stor betydning for oppvarmingen, og dermed klodens tilstand. Hele verden må gjøre en kjempe innsats i klimadugnaden om det skal gå bra med oss.

Klimadugnaden angår også smålandbruket

Smålandbrukets bevilgningsnivå er å være matproduksjon i et Norge, der alle sektorer synnøvgjerad transport er vedtatt politisk fra regjeringen. Rasjonalitet utnytting av grovforressursene fra utmark og utmark er selve grunnlaget for smålandbruket i Norge. De positive elementene som legger i beitung og grovforbrytning, skal vi ta vare på og for sterke. Men vi må også ta inn over oss at drøvtyggerne, ved sin omsetning av grovfor, produserer metan, en sterk klimagass.

Vi kan argumentere med at

- drøvtyggerne «alltid» har vært her, og at utslippet fra dem dermed er å anse som et naturutslipp som bare kan forholdsvis beitung, spesielt i utmark, har så mange positive elementer som de ikke ønsker oppvarmende metanutslippene
- metan er kortlevet i forhold til andre klimagasser, og derfor tåler vi «litt»

Dette er gode argumenter til fordel for smålandbruk, men er ikke nok til å tilfredsstille at vi kan ta vare på forbruk av vi klimadugnaden.

Nei til Klimakur 2030

Det er mulig å finne tiltak som øker produksjonen, var mer klimavennlig. Det enkleste er selvsagt å gjøre som foreslått i Klimakur 2030 – redusere kjøttproduksjonen. Da vinner vi flere saker og lett for å dekke markedet, og utslippet reduseres. Det er vanskelig å ikke å gjøre.

Norsk Sau og Geit vil bidra i klimadugnaden

Målsettingen vår er: *Redusert klimagass utslipp per produsert kilo kjøtt*

Hvilke tiltak setter vi inn for å nå denne målet?

Landbrukets klimaselskap

Landbrukets klimaselskap SA har 17 eiere, der NSG er en av dem. Klimaselskapet driver prosjektet *Klimasmart Landbruk*. Prosjektet har som formål å redusere klima avtrykket til norsk landbruk ved å sikre bedre informasjon og gode verktøy for klimasmart drift på norske gårdsbruk. Vi kaller ofte verktøyene for klimakalkulatorer. Prosjektet lager en kalkulator per produksjon. Melk og korn er først ute, deretter er sau, storfe, grønnsakbonden, og så kommer sauen.

Klimasmart sau

NMBU gjennomfører nå et kartleggingsprosjekt som skal etablere det faglige grunnlaget for kalkulatoren på sau. NSG deltar i dette prosjektet, da vi mener det vil gi viktig innsikt i tiltak som den enkelte sauebonde kan sette inn på egen gård.

Landbrukets klimaplan 2021–2030

I juni 2019 inngikk Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, og regjeringa en avtale om å redusere klimagassutslippene og øke opptaket av karbon fra jordbruket i perioden 2021–2030. Oppgaven er krevende. Ifølge en av tiltakene er fordelt på 8 satsingsområder

elektrovalenter gjennom 10-årsperioden, en reduksjon på over 10 % av utslippet vi ville hatt uten tiltak.

Med utgangspunkt i avtalen har landbruket lagret sin klimaplan 2021–2030. Tiltakene er fordelt på 8 satsingsområder.

SATSINGSOMRÅDENE

- [illegible]
- Mer klimavennlig og bærekraftig [illegible]
- [illegible]
- Fossilfri [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

Det største satsingsområdet, nemlig klima kalkulatorene og satsing på rådgivning, er nærmere redegjørt i forbindelse med Landbrukets Klimaselskap og prosjektet Klimasmart landbruk.

Hvilken effekt som er forventet av de neste 6 satsingsområdene, ser man av figuren på neste side.

Fôring, avl og beite, den nederste grå delen av tre stolpe, skal stå for nesten halv parten av reduksjonen. Reduksjonen øker betydelig i 2024 og 2025, og er knyttet til forventningen om at vi kan ta i bruk tiltak mitigasjonsfôr til storfe som gir en vesentlig bemerkning av metanproduksjonen fra [illegible]

Årlig klimagassreduksjon i Landbrukets klimaplan 2021–2030

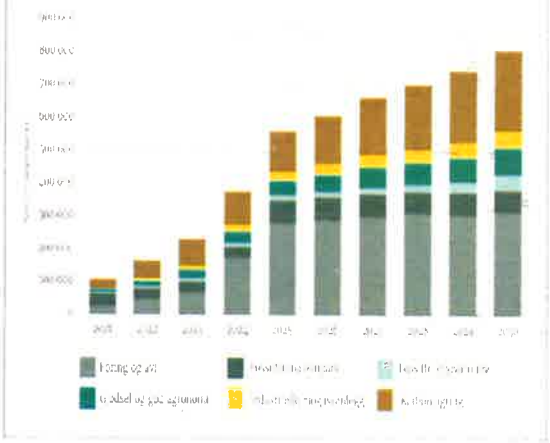

Det strømmes, langsiktige endringsarbeidet er viktig

Arbeidsbeder gir oss dyr med store produksjonsevne, bedre fruktbarhet og bedre helse. Geno har estimert at arbeidet på mellomlang i perioden 2021–2030 vil gi en reduksjon i utslippet på mellom 0,5 millioner CO_2-ekvivalenter. Dette er lav under 10 % av hva landbruket har kapitlet og til.

Vi er ambisiøse i NSG og har også gjort første forsøk på å bringe hva arbeidet og annet forbedringsarbeid på gårdsnivå, bryt for klimagassutslippet på sau. Bergningsmodellen er bruker et det som SSB bruker når de beregner det nasjonale norske utslippet. Framgangen i statistikk (tilskuddsdata per dag) kommer et fra sau. Jeg er, som vi publiserte i Sau og Geit nr. 3/2020, side 24–27. Analysene tok utgangspunkt i resultatene i utviklingsbonden mogene med tusen norske kroner (NKS). Denne tusen har den største arb. framgangen per ø.

Vårt foreløpige beregninger viser at NKS besetningene i 2019 produserte et kilo kjøtt med 6 % mindre metanutslipp enn for 10 år siden.

Det betyr kanskje positive at med 6 % på 10 år, men alle mener dette! Og det viser at vi allerede i mange år har oppnådd reduksjonen vår, nemlig redusert klima

Redusert metanutslipp som en ny egenskap i avlsarbeidet?

Det er avvikig variasjon i hvor mye metan er dyr skipper ut. Mye av variasjonen er knyttet til vomflorien hos det enkelte dyr. Forskningsmiljø, ikke minst i New Zealand, hvor landbruket er ansvarlig for en vesentlig del av landets utslipp, har arb arbeid for redusert metanutslipp tilta stor oppmerksomhet.

NSG deltar i et stort internasjonalt forskningsprosjekt som kalles **SMARTER**. Vår oppgave i prosjektet er å undersøke den avvikige variasjonen i metanproduksjonen hos NKS. For å finne ut av dette, har vi kjøpt inn målesnyr fra Agrihouse i New Zealand, som vi kaller PAC. Det opptaller vi van i individuelle gasstrin kanser i 90 minutter, og vi måler vi hvor mye metan de har produsert. De 10 [illegible]

[illegible] er montert i en lastebil med skap, slik at vi kan reise rundt fra gård til gård og måle, også om vinteren. Ettet å ha målt 3000 sauer to ganger i løpet av de neste to sesongene, så vi lagene beregne arvegraden for metanutslipp, og vi kan vurdere om vi skal ta inn metanutslipp som en egenskap i avlsarbeidet.

Metanmåleren

Eksteriøren har fått navnet «Metanmåleren». Det er blitt laserte grafikkpanel med utslipp på siderpanen, og så blir bil og utstyr presentert bil fagmiljø og presse i slutten av juni. Interesen for utlånet er stor, både blant NSG's medlemmer og i resten av landbruket. Vi tror også at fagbrukerne finner dette interessant, og at det bidrar til å opprettholde det positive omdømmet næringa har hos de fleste nordmenn.